

MOBIL: Fem DG centres fælles ph.d.-rekruttering

Et kort ophold eller et sommerkursus, der introducerer det danske forskningsmiljø i Århus, har givet udenlandske studerende blod på tanden til at indlede en ph.d.-uddannelse i Danmark.

MOBIL-programmet giver udenlandske studerende mod på at forske i Danmark

Ideen til MOBIL-programmet spirede en maj-aften i NRGi Arena i 2007, hvor Centerlederne Torben Heick Jensen (mRNP) og Poul Nissen (PUMPKIN) ventede på, at en forsinket Bill Clinton skulle gå på scenen. Ventetiden blev brugt til en snak om vanskelighederne ved at tiltrække talentfulde udenlandske ph.d.-studerende til danske forskningsmiljøer. Begge havde de den erfaring, at det i et marked, hvor de bedste studerende frit kan vælge, hvor i verden de ønsker at gennemføre en ph.d.-uddannelse, ikke er nok at være førende inden for sit forskningsområde.

I forlængelse af Clinton-arrangementet blev ideen om et MOBIL-program videreudviklet sammen med lederne af tre andre naturvidenskabelige DG centre fra Aarhus Universitet. De fem ledere blev hurtigt enige om, at initiativet først og fremmest skulle rettes mod Østersø-området (Baltikum og Polen), hvor uddannelsesniveaet og kvaliteten af universitetsuddannelserne gennemgående er meget høj, og hvor man har en „overproduktion“ af meget dygtige studerende med en tradition for at vælge en forskerkarriere – ofte indledt med et ph.d.-forløb ved en udenlandsk institution.

„Vi mente, at der var behov for en mere målrettet markedsføring af de meget gode rammer, man kunne tilbyde omkring et ph.d.-forløb i et grundforskningscenter ved Aarhus Universitet. Markedsføringen skulle både slå på den fremragende forskning af international topklasse, der finder sted i grundforskningscentrene, og de fleksible vilkår en

ph.d.-uddannelse kan gennemføres på ved Aarhus Universitet, hvor man enten bygger en 3-årig ph.d.-uddannelse oven på en 5-årig kandidat eller allerede på bachelorniveau påbegynder forskeruddannelsen gennem en 4+4 ordning“ fortæller Torben Heick Jensen, der fungerer som den overordnede ansvarlige for MOBIL-programmet.

Forhåndskendskab gavner alle

De enkelte elementer i programmet kan søges uafhængig af hinanden, men programmet er opbygget på en måde, der giver interesserede kandidater rig mulighed for at snuse til såvel forskningsmiljøerne som dagliglivet i Århus, før de evt. indgår i et egentligt længerevarende ph.d.-forløb i et land, de måske ikke har haft det store forhåndskendskab til. Samtidig er det en model, der også giver centrene en reel mulighed for at forholde sig til de pågældendes kvalifikationer og forskningsinteresser.

„Det vil sige, at begge parter på forhånd får en meget god fornemmelse af hinanden. Så både de unge studerende, og vi som centerledere ved, hvad vi kan forvente, og hvordan omgangstonen er. Det er et rigtig godt udgangspunkt“ siger Torben Heick Jensen.

Foreløbig er tre ph.d.-studerende i gang i Århus via MOBIL-programmet, men flere er på vej.

De studerende befinder sig godt i Århus og er meget tilfredse med de muligheder de har som ph.d.-studerende i danske elitemiljøer, hvor forskningen er af høj kvalitet. Omgangstonen er uformel, og der gives god plads og udfoldelsesmuligheder for unge forskere. Det har også været afgørende for de tre, at der i Århus er så fleksibel en indstilling til, hvordan et forskeruddannelsesforløb skrues sammen.

Torben Heick Jensen

MOBIL-programmet er et samarbejde mellem fem DG centre ved Aarhus Universitet om en målrettet indsats for at tiltrække særlig talentfulde studerende inden for området: „molekylære og kemiske biovidenskaber“ til en forskeruddannelse ved et af centrene. De fem involverede centre er:

CARB – Centre for Carbohydrate Recognition and Signalling, www.carb.dk
Centerleder Jens Stougaard

CDNA – Centre for DNA Nanotechnology www.cdna.dk
Centerleder Kurt Gothelf

inSPIN – Centre for Insoluble Protein Structures www.inspin.dk
Centerleder Niels Christian Nielsen

mRNP – Centre for mRNP Biogenesis and Metabolism www.mrnp.dk
Centerleder Torben Heick Jensen

PUMPKIN – Centre for Membrane Pumps in Cells and Disease www.pumpkin.dk
Centerleder Poul Nissen

Ph.d.-studerende Adriana Kantcheva

... det har været en kæmpefordel at vide, hvordan vores forskningsliv ville forme sig i Århus, før vi kom hertil.

Adriana Kantcheva

„For mig har 4+4 ordningen været den helt rigtige model, fordi jeg allerede som bachelor-studerende vidste, at jeg ville tage en ph.d., og det var en fordel at kunne fortsætte direkte, men jeg ved, at mine medstuderende har valgt at færdiggøre en kandidatgrad i deres hjemland, før de indledte ph.d.-uddannelsen i Århus. Men vi er alle tre enige om, at det har været en kæmpefordel at vide, hvordan vores forskningsliv ville forme sig i Århus, før vi kom hertil. Så de korte ophold på centrene er meget nyttige“, siger Adriana Kantcheva, der siden 2008 har været ansat som ph.d.-studerende i PUMPKIN.

I tilknytning til MOBIL-programmet er Susanna Pakkasmaa ansat som programkoordinator, hvor hun varetager en stor del af kontakten med de universiteter, som de studerende rekrutteres fra, og som i det hele taget bistår med råd og vejledning for at lette ankomsten til Danmark bedst mulig. Som led i markedsføringen af programmet har hun i samarbejde med forskere fra de involverede DG-centre indledt en charmeoffensiv over for potentielle samarbejdsinstitutioner i Østersøområdet, der bl.a. omfatter orienteringsmøder og forelæsninger ved relevante universiteter. Det giver mulighed for at møde interesserede studerende i øjenhøjde, og det er også håbet, at denne proaktive annoncering af programmet kan blive kimen til et udvidet samarbejde i øvrigt med de forskningsinstitutioner, de studerende kommer fra.

For centerlederne i Århus er det endnu for tidligt at evaluere programmet, der først tog sin start i 2008.

„Der er ingen tvivl om, at det er ressourcetungt at gennemføre en så målrettet indsats for at vinde de særlig talentfulde studendes gunst, men vi tror, der skal noget særligt til, hvis vi også i et internationalt perspektiv skal ind i kampen om de bedste hoveder. Foreløbig er vi meget fortrøstningsfulde og glæder os til at se, hvor mange tilmeldinger til sommerskole og ansøgninger om både kortere ophold og egentlige ph.d.-forløb, vi får i løbet af foråret“ siger Torben Heick Jensen.

MOBIL-programmet er bygget op omkring følgende elementer:

- Ph.d.-forløb af 3-5 års varighed afhængig af uddannelsesmæssig baggrund (bachelor- eller kandidatgrad).
- Kortvarige (2-3 måneders) scholarships/studieophold for studerende, der som minimum har gennemført to studieår inden for et relevant fagområde.
- Afvikling af en sommerskole for studerende, der som minimum har gennemført to år inden for et relevant fagområde.